

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 7 juli 2008

Mål nr

Ö 5140-06

KLAGANDE

AH

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat GL

MOTPART

AF

Ombud: Jur.kand. CJT

SAKEN

Ansökan om verkställighet

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 1 december 2006 i mål ÖÄ 9006-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer Högsta domstolen Kronofogdemyndighetens avvisningsbeslut och återförvisar målet till Kronofogdemyndigheten för fortsatt handläggning.

För det biträde GL lämnat AH i Högsta domstolen fastställs ersättning enligt rättshjälpslagen till ettusentvåhundraåttiosex (1 286) kronor, avseende arbete. I ersättningen ingår mervärdesskatt med 257 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

AH har yrkat att Högsta domstolen, med ändring av hovrättens beslut, återförvisar målet till Kronofogdemyndigheten.

AF har bestritt ändring.

SKÄL

Den 14 september 2004 förrättades bodelning mellan AH och AF. AF väckte talan om klander av bodelningen avseende vissa poster. Under muntlig förberedelse vid tingsrätten träffade parterna en förlikning. Tingsrätten stadfäste förlikningen genom dom. I domen angavs att AF i ett för allt senast den 14 december 2005 skulle utge skifteslikvid om 200 000 kr till AH. I övrigt skulle den av bodelningsförrättaren upprättade bodelningen gälla.

AH har ansökt om verkställighet med hänvisning till tingsrättens dom. Kronofogdemyndigheten har avvisat hennes ansökan under anförande att domen inte utgör någon exekutionstitel. Tingsrätten och hovrätten har fastställt Kronofogdemyndighetens beslut.

Enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 utsökningsbalken utgör en förlikning som stadfästs genom dom en exekutionstitel som, under förutsättning att den

innefattar betalningsskyldighet eller annan förpliktelse (1 kap. 1 §), är verkställbar enligt balkens bestämmelser.

Kronofogdemyndigheten och domstolarna har vid ställningstagandet i verkställighetsfrågan hänvisat till rättsfallet NJA 1985 s. 140, där Högsta domstolen fann att en dom i ett mål om klander av bodelning inte utgjorde en exekutionstitel som kunde verkställas.

I det angivna rättsfallet uttalade Högsta domstolen att den klandertalan som utgjorde grund för den dom som åberopades som exekutionstitel – såsom talan enligt Högsta domstolen måste förstås – enbart utgjorde en talan om klander av bodelningen i syfte att få till stånd en ändring av dennas innehåll samt att domen i överensstämmelse med detta inte innehöll något åläggande för motparten att betala skifteslikvid.

Utgången i 1985 års rättsfall skall ses mot bakgrund av att en bodelningshandling inte utgör en exekutionsurkund. Rättsfallet får förstås så att frågan huruvida verkställighet enligt utsökningsbalken kan ske av en dom i ett mål om klander av bodelning blir beroende av hur talan i målet utförts och domslutet därmed utformats. När en klanderprocess, som i 1985 års fall, rör sig enbart inom ramen för själva bodelningen – och processen därmed endast gäller att fastställa fördelning av egendom och vilken skifteslikvid som skall utgå – följer av rättsfallet att domen, lika lite som bodelningen, utgör en exekutionstitel som kan verkställas. Rättsfallet kan däremot inte tas till intäkt för att det aldrig i ett mål om klander av bodelning skulle gå att utverka ett verkställbart avgörande. Inget torde hindra att en klandertalan kombineras med ett yrkande om fullgörelse och att därmed ett domslut i

en sådan process innefattar en betalningsförpliktelse som medför att domen får karaktär av fullgörelsedom och alltså i den delen kan verkställas.

I förevarande fall har visserligen klandertalan ursprungligen endast syftat till att få till stånd en ändring av bodelningen. Parterna har emellertid under klandermålets handläggning träffat en förlikning innefattande en förpliktelse för AF att senast ett visst angivet datum utge skifteslikvid till AH.

Förlikningen måste anses avse den sak om vilken talan förts i den mening som avses i 17 kap. 6 § rättegångsbalken. Det har därför inte förelegat något hinder för domstolen att på sätt skett genom dom stadfästa förlikningen.

Kronofogdemyndigheten borde mot bakgrund av vad nu sagts inte ha avvisat AHs ansökan om verkställighet. Målet skall därför återförvisas till Kronofogdemyndigheten för fortsatt handläggning.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Dag Victor, Ann-Christine Lindeblad (referent), Kerstin Calissendorff och Lena Moore
Föredragande revisionssekreterare: Carola Thelin